

Byla C-627/23**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2023 m. spalio 13 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Cour de cassation (Belgija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. rugsėjo 29 d.

Kasatorės:

Scharbeko savivaldybė

Linkebeko savivaldybė

Kita kasacinio proceso šalis:

Holding Communal SA

1. Ginčo dalykas ir faktinės aplinkybės:

- 1 Akcinės bendrovės *Holding communal* (anksčiau – *Crédit communal de Belgique*) akcininkės yra provincijos ir savivaldybės, gaunančios iš jos finansavimą. Jai priklauso didelė dalis akcinės bendrovės *Dexia* ir akcinės bendrovės *Dexia banque* (dabar – *Belfius banque*) akcijų.
- 2 Reaguodama į 2008 m. bankų krizę, ji dalyvavo padidinant akcinės bendrovės *Dexia* kapitalą 500 mln. eurų suma. Kad galėtų įvykdyti šį įsipareigojimą, akcinės bendrovės *Holding communal* valdyba nusprendė kreiptis į akcininkus siūlydama padidinti kapitalą, visų pirma piniginiiais įnašais, kurie buvo patvirtinti 2009 m. rugsėjo 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime.
- 3 Visi akcininkai sutiko pasirašyti kapitalui didinti išleistas akcijas.
- 4 2011 m. gruodžio 7 d. akcinės bendrovės *Holding communal* neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo nuspręsta nutraukti jos veiklą ir pradėti

jos likvidavimą. Kadangi likvidavimo priemoka negalėjo būti paskirstyta, akcininkai prarado visas pasirašytas akcijas.

- 5 Scharbeko ir Linkebeko savivaldybės siekia, kad jų pasirašytos kapitalui didinti išleistos akcijos būtų panaikintos, nes prieš pakviečiant akcininkus pasirašyti kapitalui didinti išleistas akcijas nebuvo paskelbtas prospektas.
- 6 2022 m. balandžio 12 d. sprendimu *Cour d'appel de Bruxelles* (Briuselio apeliacinis teismas) paliko galioti sprendimą atmesti jų ieškinį. Kaip ir pirmosios instancijos teismas, apeliacinis teismas laikėsi nuomonės, jog vertybiniai popieriai, išleisti ginčijamo kapitalo didinimo metu, nebuvo perleidžiamieji vertybiniai popieriai, todėl įstatymas, pagal kurį reikalaujama paskelbti prospektą, neturėjo būti taikomas.
- 7 Gavęs kasacinį skundą, *Cour de cassation* (Kasacinis teismas) nagrinėja vertybinio popieriaus sąvoką, vartojamą įstatymu į Belgijos teisę perkeltaje direktyvoje.

2. Nurodytos teisės nuostatos:

A. *Sąjungos teisė*

2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB

- 8 1 straipsnyje „Tikslas ir taikymo sritis“ nurodyta:
„1. Šios direktyvos tikslas yra suderinti prospekto, kurį privaloma paskelbti, kai vertybiniai popieriai yra siūlomi visuomenei arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje, esančioje arba veikiančioje valstybėje narėje, sąrašą, sudarymo, tvirtinimo ir platinimo reikalavimus“.
- 9 2 straipsnyje „Sąvokų apibrėžimai“ nurodoma:
„1. Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:
a) „vertybiniai popieriai“ reiškia perleidžiamus vertybinius popierius kaip apibrėžta Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 4 dalyje, išskyrus pinigų rinkos priemones kaip apibrėžta Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 5 dalyje, kurių terminas yra mažesnis nei 12 mėnesių. Šioms priemonėms gali būti taikomi nacionaliniai teisės aktai; <...>“

2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB

10 4 straipsnyje „Sąvokos“ nustatyta:

1. Šioje direktyvoje naudojamos šios sąvokos:

<...>

18) „perleidžiami vertybiniai popieriai“ – tai tokios kapitalo rinkoje apyvarčių vertybinių popierių klasės, išskyrus mokėjimo priemones:

a) įmonių akcijos ir kiti vertybiniai popieriai, lygiaverčiai įmonių, ūkinių bendrijų ar kitų subjektų akcijoms bei indėlių pakvitavimai, susiję su akcijomis;

<...>“

11 69 straipsnyje nurodyta:

„Direktyvos 93/22/EEB panaikinimas

Direktyva 93/22/EEB panaikinama nuo 2007 m. lapkričio 1 d. Nuorodos į Direktyvą 93/22/EEB laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos į Direktyvos 93/22/EEB sąvokas ar straipsnius laikomos nuorodomis į atitinkamas šios direktyvos sąvokas ar straipsnius“.

B. Belgijos teisė

12 Direktyva 2003/71 į Belgijos teisę perkelta 2006 m. birželio 16 d. Įstatymu dėl investavimo priemonių siūlymo visuomenei ir investavimo priemonių įtraukimo į prekybos reguliuojamose rinkose sąrašus.

3. Šalių argumentai:

A. Scharbeko ir Linkebeko savivaldybės

13 2006 m. birželio 16 d. įstatyme, dar vadinamame „prospekto įstatymu“, numatyta, kad vykstant bet kokiam investavimo priemonių siūlymui visuomenei Belgijos teritorijoje ir bet kokiam investavimo priemonių įtraukimui į prekybos Belgijos reguliuojamoje rinkoje sąrašus, atitinkamai emitentas, siūlytojas arba asmuo, siekiantis įtraukimo į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, turi iš anksto paskelbti prospektą.

14 Jeigu prospektas nepaskelbiamas iš anksto, ginčijamas kapitalui didinti išleistų vertybinių popierių pasirašymas absoliučiai negalioja.

- 15 Pirmosios instancijos teisėjas neteisingai nusprendė, kad „prospekto įstatymas“ šioje byloje netaikytinas, motyvuodamas tuo, kad kapitalui didinti nebuvo išleisti „perleidžiamieji vertybiniai popieriai“, kaip tai suprantama pagal „prospekto įstatymą“, nes išleistos akcijos nebuvo įtrauktos į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašus, mat jas įsigyti galėjo tik savivaldybių ir provincijų subjektai, o jų perleidimui turėjo pritarti valdyba.
- 16 Iš įstatymo nuostatų matyti, kad perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kuriuos siūlant asmenims turi būti iš anksto paskelbtas prospektas, be jokių apribojimų apima „bendrovių akcijas“. Asmenys, kuriems pateikiamas pasiūlymas, įstatyme neapibrėžti. Jame nenurodyta, kad šie asmenys negali turėti bendrų savybių ar kad jie jau negali būti akcininkais. Šiose teisės nuostatose visiškai nereikalaujama, kad šių bendrovių akcijų perleidimas būtų besąlyginis.
- 17 Vadinasi, tai, ar jų perleidžiamumui taikomi apribojimai, kaip antai būtinybė gauti valdybos pritarimą, ar atitinkami „asmenys“ yra priskirti prie konkrečios kategorijos, kaip antai savivaldybių ir provincijų subjektų, neturi įtakos 2006 m. birželio 16 d. įstatymo taikymui.
- 18 Esant šiems požymiams negalima nei atmesti galimybės prekiauti bendrovės akcijomis kapitalo rinkose, nei, atsižvelgiant į tai, vien šiuo pagrindu pašalinti jas iš 2006 m. birželio 16 d. įstatymo taikymo srities.
- 19 Be to, žemesnės instancijos teismas nepagrįstai nurodė, kad „jeigu įstatymų leidėjas būtų siekęs prie investavimo priemonių priskirti visas akcijas, įskaitant ir tas, kurios neįtraukiamos į prekybos sąrašus, jis nebūtų 2006 m. birželio 16 d. įstatymo 5 straipsnyje [kurio tekstas atitinka Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 18 punktą] nustatęs, kad tik į prekybos sąrašus įtraukiamos akcijos yra perleidžiamieji vertybiniai popieriai, taigi, ir investavimo priemonės, kaip tai suprantama pagal [2006 m. birželio 16 d.] įstatymą“.
- 20 Vis dėlto bendrovių akcijomis, neatsižvelgiant į sąlygas, kurių turi būti laikomasi jas parduodant, vis tiek gali būti prekiaujama kapitalo rinkose, net jei šios prekybos tikslais reikia sudaryti sandorius su savivaldybių ir provincijų subjektais ir nors tam turi pritarti valdyba.

B. Akcinė bendrovė Holding communal

- 21 Akcinė bendrovė *Holding communal* ginčija 2006 m. birželio 16 d. įstatymo taikymą ir sutinka su pirmosios instancijos teismo vertinimais.

4. Cour de cassation (Kasacinis teismas, Belgija) vertinimas:

- 22 Pagal 2006 m. birželio 16 d. įstatymą perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais reikėtų laikyti visų kategorijų investavimo priemones, kuriomis galima prekiauti kapitalo rinkoje, kaip antai, be kita ko, bendrovių akcijas.

- 23 Skundžiamame apeliacinio teismo sprendime pažymima, kad „pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad [2006 m. birželio 16 d.] įstatymas šiam ginčui netaikytinas, motyvuodamas tuo, kad nagrinėjami kapitalo padidinimai nenulėmė „perleidžiamųjų vertybinių popierių“, kaip tai suprantama pagal šį įstatymą, emisijos, nes išleistomis akcijomis nebuvo prekiaujama kapitalo rinkoje“, ir patvirtino, kad šios akcijos „nebuvo perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kaip tai suprantama pagal [2006 m. birželio 16 d.] įstatymą“, nes tokios akcijos „galėjo priklausyti tik savivaldybių ir provincijų subjektams ir jų perleidimą turėjo patvirtinti valdyba“.
- 24 2006 m. birželio 16 d. įstatymu į Belgijos teisę perkelta pirmiau minėta Direktyva 2003/71/EB.
- 25 Kadangi skundo pagrindo nagrinėjimas susijęs su Direktyvos 2003/71/EB 2 straipsnio 1 dalies a punkto, kuriame savo ruožtu daroma nuoroda į Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 18 punktą, išaiškinimu, reikia pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui toliau nurodytą prejudicinį klausimą.

5. Prejudicinis klausimas:

- 26 Kasacinis teismas sustabdo bylos nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas atsakys į šį prejudicinį klausimą:

„Ar 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir iš dalies keičiančios Direktyvą 2001/34/EB, 2 straipsnio 1 dalies a punktas, kuriame daroma nuoroda į 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinančios Tarybos direktyvą 93/22/EEB, 4 straipsnio 1 dalies 18 punktą, turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kuriais gali būti prekiaujama kapitalo rinkoje“, apima kontroliuojančiosios bendrovės akcijas, kurios gali priklausyti tik provincijoms ir savivaldybėms ir kurių perleidimą turi patvirtinti valdyba?“